

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.106/2016/4/I.

A Győri Ítéltábla a jogtanácsos által képviselt ... által képviselt...felperesnek a Dr. Németh Ákos Pál Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Németh Ákos ügyvéd) által képviselt alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indult perében a Veszprémi Törvényszék 2016. január 29. napján kelt 7.G.40.040/2015/13/II. számú ítélete ellen az alperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a kijavított elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen a felperesnek 15 napon belül 50.000. (Ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A cégjegyzékbe 2008. augusztus 27. napján bejegyzett "A" Kereskedelmi Kft-nek (továbbiakban: adós) az alperes tagja, és alapításától a felszámolása elrendeléséig ügyvezetője is volt. Az adós működése már az alapítástól veszteséges volt, saját tőkéje a cégalapítás évében a jegyzett tőke alá csökkent és a társaság működése során végig negatív maradt. Az adós mérleg szerinti eredménye 2011 év kivételével mindig negatív volt, kötelezettségei meghaladták az eszközeit, nem csak likvid pénzeszközei, de a teljes társasági vagyon sem nyújtott fedezetet a kötelezettségek kielégítésére. Az adós működését, fizetéseképtelensége elkerülését 2012. novemberig tagi hitelezéssel biztosította. Az alperes - a 2011. március 29. és 2012. november 29. napja között kelt - 21 db tagi kölcsönszerződés szerint 11.985.000.-Ft tagi kölcsönt nyújtott az adósnak, amelyből 2011. december 31. napjáig 5.815.000.-Ft, 2012. december 31. napjáig 6.170.000.-Ft visszafizetése vált esedékessé. A kölcsönszerződések tartalmazták, hogy azokat az alperes az adós likviditási problémáinak megoldására fordította. A teljes tagi hitelállomány 2012. év végére elérte a 40 millió forintot, 2013-ban tagi kölcsön nyújtására már nem került sor.

Az adósnak 2012. december 31-én lejárt adótartozása nem volt, 2013. január 14. napján bevalláson alapuló adótartozása 264.754.-Ft, 2013. január 30-án 271.754.-Ft volt. Az adós a decemberi ÁFA bevalláson alapuló adót 2013. február 4-én megfizette, de a 2013. január hónapra bevallott, és 2013. február 12-én esedékessé vált, valamint az ezt követően bevallott és esedékessé vált adót már nem fizette meg. Bevalláson alapuló adótartozása 2013. február 12-én és 2013. február 28-án 60.754.-Ft, 2013. március 12-én 321.754.-Ft, március 30-án 554.754.-Ft, április 22-én 1.708.754.-Ft, május 13-án 1.718.754.-Ft, május 31-én 2.009.754.-Ft, június 30-án 2.319.754.-Ft volt. Az adóssal szemben 2013. március 18-án benyújtott

inkasszóval 610.654.-Ft adótartozás behajtására indult végrehajtás, ami eredménytelen maradt. A felperes által 2013. május 27. napján lezárt revízió az adósnál jelentős összegű adóhiányt állapított meg a 2009. január 1. és 2013. március 31. közötti időszakra.

Az alperes az adós másik tagjával ("B" vel) közösen 2013. januárban megalapította a "C" Kft-t, és e társaságnak értékesítették az adós tárgyi eszközeit (bútorkészlet), amiből 7.395.000.-Ft vételár folyt be készpénzben az adós házipénztárába, majd az adós 2013. februárban működését befejezte

A 2003 január 28-án kelt átvételi elismervény szerint 3.000.000.-Ft, a 2013. február 28-án kelt átvételi elismervény szerint 3.000.000.-Ft, a 2013. március 29-én kelt átvételi elismervény szerint 1.800.000.-Ft, a 2013. április 10-én kelt átvételi elismervény szerint 1.400.000.-Ft, a 2013. június 30-án kelt átvételi elismervény szerint 2.085.260.- Ft összeget vett fel az alperes az adós pénztárából azzal, hogy „ezen összegek a társaság részére 2012. december 31-ét megelőzően adott tagi hitel visszafizetését jelentik, azt "B" részére továbbítja, aki a fedezetet biztosította." Ezen átvételi elismervényeket az alperes 2013. júniusában adta át az adós könyvelőjének, aki 2013. június 30-i könyvelési dátummal 11.285.258.-Ft összegű hitel visszafizetéséről kiadási pénztárbizonylatot állított ki, melyen utalványozóként az alperes került feltüntetésre.

A felperes 2014. február 27-én előterjesztett kérelmére a ...i Törvényszék 2014. április 23-án jogerőre emelkedett 4.Fpk..../5. sorszámú végzéssel az adós fizetéseképtelenségét megállapította, és felszámolását elrendelte, ennek kezdő időpontja 2014. június 20. napja. Az adós felszámolója 2015. július 3-án tájékoztatta az elsőfokú bíróságot, hogy az alperest eredménytelenül hívta fel a Cstv. szerinti kötelezettségei teljesítésére. A zárómérleg szöveges jelentése szerint az alperes részben tett eleget a Cstv-ben foglalt kötelezettségének, részben átadta a felszámolónak az adós iratait. A felszámolásra tekintettel a 2012. január 1-2014. január 19. közötti időszakra lefolytatott ellenőrzés során a felszámoló a felperes rendelkezésére bocsátotta az alperestől átvett hiányos iratanyagot, az 2012. évre semmilyen dokumentumot nem tartalmazott, 2013-2014. évek esetében pedig hiányoztak a bérkifizetéssel kapcsolatos iratok, hiányos volt az ÁFA analitika is. A felszámolási eljárásban a felperes 25.256.690.-Ft hitelezői igényt jelentett be, amit a felszámoló (105.000.- forintot a), 15.069.000.- forintot e), 9.932.000.- forintot g), és 150.690.- forintot f) kategóriában) nyilvántartásba vett. Az elsőfokú bíróság a 2015. november 3. napján jogerőre emelkedett 4.Fpk..../27. számú végzésével az adósságot egyszerűsített felszámolással megszüntette, 105.000.-Ft pénzeszközét a felperes a) kategóriába besorolt 105.000.-Ft összegű igényének kielégítésére fordította, és megállapította, hogy az adós további vagyona hiányában nincs fedezete a felperes 25.151.690.-Ft és a "D" Zrt. 1.016.991.-Ft összegű hitelezői igényének.

A felperes 2015. június 9-én előterjesztett, utóbb módosított végleges keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes az adós volt vezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal az adós vagyona 11.285.258.- forinttal csökkent. Előadta, hogy a felszámolási iratanyagban található (.../2013. számú) kiadási pénztárbizonylat szerint 2013. június 30-án 11.285.258.-Ft pénztári kifizetés történt „hitelvisszafiz.” címen az alapítókkal szembeni rövid lejáratú kötelezettségek javára. A bizonylat utalványozója az alperes volt, az összeg felvevője a

bizonylatból nem derül ki. A vonatkozó főkönyvi számlák tételes kimutatása szerint a kifizetés az adós tagjaival szembeni kötelezettségek javára történt. A tagi hitel visszafizetésének időpontjában azonban már három hónapja (2013. március 18-tól) az adóssal szemben végrehajtási eljárás volt folyamatban, adóhátraléka ekkor már 2.319.754.-Ft volt, az inkasszók eredménytelenek maradtak. Az éves beszámolók alapján az adós fizetési képtelenséggel fenyegető helyzete már a 2008. évi beszámoló elfogadásának időpontjában, 2009. május 29-én fennállt. A tagi kölcsönszerződések is az adós likviditási problémáira utalnak, 2011-ben 5.815.000.-Ft, 2012-ben 6.170.000.-Ft tagi kölcsön nem került visszafizetésre, holott ezek 2011. december 31-én és 2012. december 12-én lejártak, ezért az adós fizetési képtelenséggel fenyegető helyzete legkésőbb ezen időpontokban bekövetkezett. Az adós saját bevallásain alapuló 2012. decemberi adóját késedelmesen fizette be, majd 2013. januári és ezt követő adófizetési kötelezettségének nem tett eleget, 2013. februártól kezdve adóhátraléka folyamatosan nőtt. Az alperes a 11.285.258.-Ft 2013. június 30-i kifizetésekor már tudomással bírt az adós elleni végrehajtási eljárásról, s arról is tudomással kellett bírnia, hogy az adós ekkor már fennálló adótartozásának kiegyenlítésére a tagi hitel kifizetése esetén nincs kellő fedezet, a felperes kielégítését ezzel meg fogja hiúsítani. Az alperes a felperessel szemben fennálló esedékes, meg nem fizetett adótartozás ismeretében intézkedett az adós tagja részére a tagi kölcsön visszafizetéséről. Az alperes a hitelezők érdekeit súlyosan sértő, felróható magatartásával okozati összefüggésben az adós cég készpénzvagyona 11.285.258.- forinttal csökkent.

A 11.285.258.-Ft kölcsön visszafizetésére ténylegesen 2013. június 30. napján került sor. Erre fedezet is csupán 2013. június 14-től állt rendelkezésre, amit részben az alperes által 2013. január 2-án alapított új társaság részére teljesített készletértékesítésből befolyó 7.395.000.-Ft vételár képezett. Az alperes által becsatolt elismervények szerinti kifizetések figyelembevételével módosított pénztárjelentés alapján a házipénztár göngyöltett egyenlege két esetben is negatív lett volna, holott ezen időpontokban is kifizetésekre került sor, ami csak akkor lehetséges, ha a tagi kölcsön nem az alperes által állított időpontban, hanem 2013. június 30. napján került visszafizetésre. Az alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pontja szerinti iratátadási kötelezettségének sem teljes körűen tett eleget. A felszámolónak átadott, és a revízió részére benyújtott iratanyag sem tartalmazott tagi kölcsönszerződéseket, és tagi hitel visszafizetését igazoló bizonylatokat sem, ami az alperes által benyújtott iratok hitelességét alapvetően kétségbe vonja.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a tagi hitel esedékessége időben megelőzte a felperessel szembeni adótartozás esedékességét, ezért jóhiszeműen járt el a tagi hitel visszafizetésekor, ahogyan az a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjétől általában elvárható. Törvény nem határozza meg, hogy a társasággal szemben fennálló követeléseket milyen sorrendben kell kielégíteni. A felperes követelése nem önbevalláson alapult, az becslési eljárásban megállapított adótartozás volt, mely a tagi hitel visszafizetésekor „még nem minősül ítélt dolognak”. A tagi hitel visszafizetésére ténylegesen nem 2013. június 30-án, hanem azt megelőzően több részletben került sor. Az adós működése az alapításától kezdve tagi hitelezéssel volt biztosítva, melyeket - a tagi kölcsönszerződések írásbeli tartalmával ellentétben - a társaság másik tagja, "**B**" nyújtotta, így a visszafizetése is neki történt. Vitatta, hogy az adós már 2008. december 31-én fizetési képtelenséggel fenyegető helyzete lett volna, annak kezdő időpontját az alperes

személyes nyilatkozatában 2012. év végére tette, míg jogi képviselője azt 2013. március 18. napján jelölte meg. Az adós fizetéseképtelen helyzetét a felperes idézte elő az adóvizsgálattal, illetve az adótartozás becsléssel történő megállapításával. Nem vitatta, hogy az mérleg szerinti eredmény és saját tőke-egyenlege már 2008-tól kezdődően negatív volt, de azt vitatta, hogy nem rendelkezett olyan likvid pénzeszközzel, amiből esedékességkor a tartozásait rendezni tudta volna, az adós likvid tőkéjét tagi hitelezés biztosította. Állítása szerint a 2013. március 18-án megkezdődött adóvégrehajtásról nem volt tudott, és az adóhatósági végrehajtás kezdő időpontja után már tagi hitel visszafizetésére sem került sor. A tagi hitel visszafizetések az adósnak nem volt egyéb esedékes tartozása, és nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben sem. Mivel a felperes az adóssal szembeni felszámolási kérelmét a Cstv. 27. § (2) bekezdés c) pontjára alapította, így az adós fizetéseképtelensége csupán a tagi hitelek visszafizetését követően több mint egy évvel később állt be. A tagi hitelek visszafizetésének időpontjában hatályos Gt. rendelkezései alapján ügyvezetőként elsődlegesen a saját cége érdekeit képviselte.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott kijavított ítéletével megállapította, hogy az alperes az "A" Kereskedelmi Kft. ügyvezetőjeként a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatot nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a társaság vagyona 11.285.258.- forinttal csökkent. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 36.000.-Ft feljegyzett kereseti illetéket, a felperesnek 300.000.-Ft perköltséget. Határozatának indokolásában előrebocsátotta, hogy az alperes vezető tisztségviselői felelőssége tekintetében releváns időszak a fenyegető fizetéseképtelenség felperes által megjelölt kezdetétől, azaz 2009. május 29-től az alperes ügyvezetői státuszának megszűnéséig, 2014. június 20. napjáig tart, és idézte a Gt. ekkor hatályos 30. § (2-3) bekezdését, és a Cstv. 33/A. § (1-2) bekezdését. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja körében az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az adós beszámolóinak mérlegadatai alátámasztják a fenyegető fizetéseképtelenséget. Releváns tényként vette figyelembe, hogy az adós rövid lejáratú kötelezettségei a likvid pénzeszközök és az egy éven belül reálisan értékesíthető befektetett eszközeit is lényegesen meghaladták. Az adós saját tőkéje 2008-ban -595.000.-Ft, 2013-ban pedig -40.239.000.-Ft volt, ezzel szemben 2008-ban 12.592.000.-Ft, 2013-ban 42.677.000.-Ft rövid lejáratú kötelezettsége volt. A fenyegető fizetéseképtelenséget az adós pénzügyi-vagyoni helyzetét jellemző mutatók is alátámasztják, így a forgóeszközök és rövid lejáratú kötelezettségek arányát mutató likviditási ráta, mely 2008. december 31. napján 88 %, 2009. december 31. napján 50 %, 2013. december 31. napján pedig 5,7 % volt. Az alperes is elismerte, hogy az adós alapításától kezdve likviditási problémákkal küzdött, kötelezettségei rendre meghaladták a likvid pénzeszközök, a működőképesség rendszeres tagi hitelezéssel volt biztosított. Alátámasztja ezt a tagi kölcsönszerződések likviditási problémára utaló kitétele is, melyek bizonyítják azt is, hogy az adósnak 2011. december 31-én 5.815.000.-Ft, 2012. december 31-én pedig 6.170.000.-Ft tagi kölcsöntartozása vált esedékessé, amely kötelezettségének esedékességkor nem tett eleget. A fentiek alapján az elsőfokú bíróság megítélése szerint kétséget kizáró bizonyossággal megállapítható, hogy az adós közgazdasági értelemben már 2008-tól, ténylegesen legkésőbb már 2012. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Az alperes személyes

nyilatkozatában is 2012. év végére tette a fenyegető fizetéseképtelenségének a kezdő időpontját.

Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az alperes - az általa csatolt okirati bizonyítékok tartalmával ellentétben - nem bizonyította, hogy a tagi kölcsönt nem ő, hanem az adós másik tagja nyújtotta volna, de e körülménynek a jogvita érdemi eldöntése szempontjából nem volt jelentősége.

Annak vizsgálata körében, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az alperes ügyvezetési feladatait a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta-e el, kifejtette hogy az alperes Gt. 143. § (1) bekezdés d) pontjában, valamint a (3) bekezdésében meghatározott - a taggyűlés összehívására, közbenső mérleg elkészítésére, és a fenyegető fizetéseképtelenség megszüntetését célzó taggyűlési határozatok meghozatalának kezdeményezésére irányuló - ügyvezetői kötelezettségét elmulasztotta. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapította meg, hogy az alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pontja szerinti iratátadási kötelezettségének sem teljes mértékben tett eleget, aminek jogkövetkezménye a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése alapján a hitelezői érdekek sérelmének a vétele. Helytállóan hivatkozott a felperes a Gt. 30. § (2), (3) bekezdése és a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján arra, hogy a fenyegető fizetéseképtelenséget megelőzően a vezető tisztségviselő ügyvezetési feladatait a társaság érdekeinek elsődlegessége alapján, azt követően azonban a hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján köteles ellátni. E kötelezettség felróható megszegése megalapozza a vezető tisztségviselő hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét.

A felelősség alóli kimentés körében az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére sem bizonyította, hogy a tagi kölcsön visszafizetésére valójában nem a felszámolónak átadott bizonylatban feltüntetett 2015. június 30-i időpontban, hanem ezt megelőzően került sor. Az alperes vezető tisztségviselői felelősségének megállapítása iránti perben a jogerős adóhatósági határozattal megállapított adótartozás jogalapját, összegét, illetve az adóhatóság által foganatosított végrehajtás jogszerűségét már nem vitathatja. Az adótartozás esedékességének időpontja és összege azért releváns, hogy a tagi kölcsön visszafizetésekor volt-e az adósnak már más lejárt tartozása, vagy fennállt-e vele szemben olyan követelés, melynek esedékessé válásáról az alperesnek tudnia kellett. Az ÁFA nyilvántartás és az adós adóbevallásai alapján - az ÁFA törvény 185. § (1) bekezdése és az Art. 2. számú melléklete szerinti esedékesség időpontját figyelembe véve - az elsőfokú bíróság megállapított, hogy az adósnak 2013. február 12. napján már lejárt adótartozása volt, és sem ezt sem az ezt követően esedékes adótartozásait nem fizette meg, az folyamatosan növekedett, adófizetési kötelezettségének 2013. februártól egyáltalán nem tett eleget. A vezető tisztségviselőtől elvárható gondosság körébe tartozik, hogy a társaság adóbevallásai alapján fennálló lejárt, vagy a közeljövőben esedékessé váló adótartozásáról tudomással kellett bírnia. Így az alperesnek a 2013. március 18. napján megindult végrehajtásról is. Az alperes elismerte, hogy az adós 2013. év elején ténylegesen működését befejezte, készleteit a társaság tagjai által alapított másik kft-nek értékesítette. Előbbinek okaként az adós fizetéseképtelenségét, az árukészlet értékesítésének okaként pedig az adós elleni végrehajtást jelölte meg, mely alperesi nyilatkozat önmagában cáfolja azt az állítását, hogy a végrehajtásról nem tudott.

A perben becsatolt tagi kölcsönszerződések és a tagi kölcsön alperes által állított visszafizetéséről kiállított 5 db átvételi elismervény a felszámolónak nem került átadásra. A

felperes „logikai bizonyítással” támasztotta alá, hogy a felszámolónak átadott pénztárjelentés adatai valósak, az abban rögzített pénzmozgások az ott feltüntetett időpontokban történtek. Kimutatta, hogy az alperes által csatolt átvételi elismervényekkel korrigált pénztárjelentés alapján a házipénztár göngyölített egyenlege két olyan időpontban is negatív lett volna, mikor az alperes állítása szerint tagi kölcsön visszafizetésre került sor. (2013. január 28. 3 millió forint, 2013. március 29. 1.800.000.- forint) és így nem lett volna fedezet 2013. január 30. napján a készpénzfizetési számlával igazoltan a "E" Kft. szállító részére a pénztárból kifizetett 812.325.- forintra. Emiatt alkalmatlannak ítélte az adós könyvelőjének tanúvallomását annak alátámasztására, hogy a tagi kölcsön visszafizetése az alperes által állított időpontokban került sor.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az alperes felelőssége még abban az esetben is fennáll, amennyiben a tagi kölcsön visszafizetésére az általa becsatolt átvételi elismervények szerinti ütemezésben került sor. Az adós 2008. december 31. napjától kezdve már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, amit az alperes a 2008. évi beszámoló elkészítésének napján, 2009. május 29-én fel kellett, hogy ismerjen. A fizetéseképtelenség bekövetkeztét az adós tagjai tagi kölcsönöikkel előzték meg, 2011. december 31-től az adósnak már lejárt, de nem teljesített tagi kölcsöntartozása volt, 2013. február 12-től a per tárgyát képező időszak végéig olyan adófizetési kötelezettsége, amit esedékességgkor nem teljesített. A tagi kölcsön alperes által becsatolt átvételi elismervények szerinti visszafizetésének időpontjában (2013. január 28. és február 28. napján 3-3 millió forint) az alperesnek tudomással kellett bírnia arról, hogy az adósnak már lejárt, illetve a közeljövőben esedékessé váló adótartozása van. A tagi kölcsön visszafizetésének ezt követő - alperes által állított - időpontjaiban (2013. március 29., április 10. és június 30.) pedig már végrehajtás folyt az adós ellen. Az alperes pedig ebben a helyzetben döntött arról, hogy a készletek értékesítéséből befolyt összeget az esedékes adótartozás megfizetése helyett a tagi kölcsön visszafizetésére fordítja. Alaptalannak minősítette azt az alperesi védekezését, hogy jogosult volt a hitelezői követeléseket, azaz az adós társaság tagjának és az adóhatóságnak az adóssal szemben fennálló követelését az esedékesség sorrendjében kielégíteni. A Gt. 30. § (3) bekezdésében rögzített felelősségi mércével az alperes helyes eljárása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben nem a tagi kölcsön visszafizetése, hanem a társasághoz befolyó pénzeszközökből a külső (harmadik személy) hitelezők - köztük a felperes - követelésének a kielégítése lett volna. A felperes ezzel ellentétes magatartásával okozati összefüggésben az adós társaság vagyona 11.285.258.- forinttal csökkent. Az alperes a felelősség alól eredményesen nem tudta kimenteni magát, ezért a ki nem elégített hitelezői igényekért a hitelezőkkel szemben helytállási kötelezettsége fennáll.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen - tartalma szerint - annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy ügyvezetői tisztségét felelősségteljesen, a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el. Az adós a „tagi hitelt nyújtó” vagyoni igényét részben a tagi hitel visszafizetésével kielégítette. Nem volt vitás a perben, hogy az adós a közterheket 2013. februárig teljesített, s az sem, hogy a likviditását tagi hitelfelvételével biztosította. Az elsőfokú bíróság e tényekből helytelenül vonta le azt a következtetést, hogy az adós az alperesnek felróható fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, illetve hogy ő nem a hitelezők érdekeinek megfelelően járt el. Az adós

társaság alapításánál, és működésénél fel sem merült annak kockázata, hogy a felperes adóbírsággal sújtja, és annak megfizetésére előreláthatóan képtelen lesz. Önmagában az alapítók utóbb tévesnek bizonyult gazdasági döntése - a tagi hitelből történő finanszírozás, és annak visszafizetése - a helytállási kötelezettségét nem alapozza meg, mert alappal bízhatott abban, hogy a készlet-értékesítéséből származó bevétel a hitelezői követeléseket kielégíti. Nem áll fenn okozati összefüggés a vagyonsökkenés, illetve a felperes hitelezői igénye kielégítésének megghiúsulása között, és felróható magatartása hiányában a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének egyéb törvényes feltételeinek fennállása esetében sem állapítható meg a helytállási kötelezettsége. Utalva a Kúria Gfv..../2015. számú ítéletére, arra hivatkozott, hogy a felperes nem bizonyította és az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet időpontját, és azt is, hogy az alperes feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el. Hivatkozott továbbá a Kúria Gfv.VII..../2014. számú, valamint a ...i Ítéltábla Gf.IV..../2013/8. számú ítéleteiben foglaltakra, előadta, hogy a tagi hitel részbeni visszafizetése nem okozott vagyonsökkenést sem az adósnál, „mert a tagi hitel nem az adós vagyona”, és amennyiben az adós aktív és passzív vagyona azonos mértékben változik, nem következik be olyan vagyonsökkenés, ami a felelősségét megalapozná. Végül az elsőfokú bíróság által a felperes javára megítélt perköltség mérséklését kérte, mert azt eltúlzottnak tartotta.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokai alapján.

A fellebbezés nem alapos.

A fellebbezés kapcsán az ítéltábla mindenekelőtt rámutat arra, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének törvényes indoka nem volt, az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése nélkül hozta meg a határozatát. Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból helytálló jogi következtetést levonva érdemben helytálló döntést hozott, az ítéltábla annak indokolásával is egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet helyes indokai alapján hagyta helyben. (Pp.254.§ (3) bekezdése)

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéltábla az alábbiak kiemelését tartja szükségesnek:

Arra az alperes önmagában helytállóan hivatkozott a fellebbezésében, hogy a Cstv.33/A.§. (1) bekezdése szerinti tartalmú perbeli megállapítási kereset esetében, a hitelező felperest terhelte a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének és idejének, a jogellenes ügyvezetői magatartás, azaz: az ügyvezetési feladatok hitelezői érdeksérelemmel történő ellátása, és a jogellenes magatartással okozati összefüggésben az adósi társasági vagyonsökkenése és annak mértékének a bizonyítása.

A felperes azonban e tényállási elemek fennállását - az alperes téves fellebbezési érvelésével szemben - maradéktalanul, ítéleti bizonyosság szintjén bizonyította.

Így a Pp.206.§ (1) bekezdésében írtaknak megfelelően a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2012. decemberben teljes bizonyossággal bekövetkezett.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének a Gt. 30.§ (3) bekezdése alapján az a jogi jelentősége, hogy ettől az időponttól kezdődően az alperesnek, mint az adós vezető tisztségviselőjének az ügyvezetési feladatait - szemben az alperesi fellebbezési érveléssel - nem az adós érdekeinek az elsődlegessége, hanem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján kell ellátnia, kell gazdálkodnia. Ha nem ezt teszi, akkor pedig a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése alapján beáll a magánvagyonára is kiterjedő polgári jogi kártérítési (helytállási) felelőssége a hitelezőkkel szemben, ha az ezzel összefüggésben bekövetkezik az adós vagyonának csökkenése. Ez pedig azt jelenti, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának bekövetkezése után az alperesnek mint vezető tisztségviselőnek a döntési szabadsága már korlátozott.

A konkrét esetben pedig az adós gazdasági társaság a 11.285.258,-Ft tagi kölcsön 2013. június 30-i visszafizetésekor - a fent kifejtettek szerint - már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

Maradéktalanul osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy ebben a helyzetben az alperes az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, amikor e tagi kölcsön visszafizetéséről intézkedett az adós tagjai irányába. E tekintetben utal az ítéletábra a hasonló tényállás alapján meghozott alábbi eseti döntésekre is: Kúria: Gfv.VII.30.193/2013/8., Gfv.VII.30.269/2014/6., 30.254/2015/4., BDT2014. 3241., ...i Ítéletábra: Gf.III.30.306/2015/3.,i Ítéletábra: Gf.III.30.051/2016/4., ...i Ítéletábra:Gf.II.20.117/2015/3. E határozatok lényegében megjelenő egységes bírói gyakorlat szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után a tag, illetve a vezető tisztségviselő részére az általa nyújtott szolgáltatás ellenértékének a megfizetése, a tagi hitel visszafizetése nem a hitelezői érdekeket szolgálja. Ebben az esetben a Cstv. 33/A.§-a szerinti tényállás valósul meg a vezető tisztségviselő részéről, ha e kifizetés, visszafizetés a Cstv. 57.§ (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrend szerint elsőbbséget élvező egyéb hitelezői igények rovására történik.

Az alperes fellebbezési hivatkozásával szemben az ítéletábra rámutat arra, hogy a mérlegben a Számv. Tv. 72.§ (1) bekezdése alapján a gazdálkodó szervezet pénzeszközei és követelései ugyanazon az oldalon szerepelnek. Ezért általánosságban igaz, hogy az adós vagyona az aktív és passzív vagyon változása esetén nem változik. Ugyanakkor az egységes bírói gyakorlat szerint a Cstv. 33/A.§-a szerinti, a vezető tisztségviselő felelősségének a megállapítása iránti perek eldöntése esetén nem önmagában ezt kell vizsgálni, hanem azt, hogy az alperes magatartásával előállt-e olyan vagyonsökkenést okozó helyzet, ami veszélyezteti a hitelezők érdekét. A vagyonsökkenés, mint objektív eredmény bekövetkezésének vizsgálata körében ugyanis nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a Cstv. az adós aktív, a hitelezői követelések kielégítésére alkalmas (aktív) vagyonát védi elsődlegesen, aminek a változását nem csupán a számviteli szabályok szerinti mérlegelv alapján kell megítélni. (Kúria: Gfv.VII.30.024/2015/4.)

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes jogellenes magatartással - azaz az ügyvezetési feladatoknak a hitelezők érdeksérelmével történő ellátásával - okozati összefüggésben az adós társasági vagyona 11.285.258,-Ft-al csökkent.

Mindezek alapján pedig a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdésében írt törvényi tényállási elemek fennállása folytán az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg az alperes ügyvezetői felelősségét, figyelemmel arra is, hogy az alperes, az őt terhelő kötelezettsége ellenére sem bizonyította, hogy az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése vagy csökkentése érdekében. A fellebbezésben felhozottak a kifejtettek szerint az érdemben helyes elsőfokú ítélet megváltoztatására nem adnak alapot.

Az alperes alaptalanul kifogásolta a felperes javára megállapított jogtanácsosi munkadíjból álló elsőfokú perköltség összegét is, mert az ítélet tábla megítélése szerint az arányban állt a ténylegesen kifejtett jogtanácsosi tevékenységgel.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárásban is pervesztes alperes a Pp. 239.§-a folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült saját, valamint a felperes perköltségét. A felperes jogi képviselőjének munkadíját az ítélet tábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2), (5) és (6) bekezdései alapján - a per egyéb adataira figyelemmel - a kifejtett jogtanácsosi munka mérlegelésével és a fellebbezési pertárgyérték alapulvételével 50.000.- forintban állapította meg.

G y ő r , 2016. november 9.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Ferenczy Tamás sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: